

Ա Յ Լ Ե Ի Ա Յ Լ Ք

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԿԱԿԱԳԱՑ

Այս տարի եւս Ս. Աթոռոյս Ժառանգաւորաց Վարժարանը տուաւ իր հոգեւոր հունձքը՝ յանձինս տաս նոր սարկաւագներու:

21 Յուլիս, Ուրբաթ երեկոյեան, Տապանակի տօնի նախատօնակէն ետք, Մայր Տանարի կից Ս. Էջմիածնի մատրան մէջ կատարուեցաւ սարկաւագական կոչման արարողութիւնը Ս. Աթոռոյս Ժառանգաւորաց Վարժարանի եւ Ընծայարանի շրջանաւարտներ՝ Տրց. Կարապետ Բաղդասարեանի, Տրց. Գուրգէն Բարսեղեանի, Տրց. Արտակ Թադէւոսեանի, Տրց. Ռաֆիկ Ղազարեանի, Տրց. Սերեոժա Պետրոսեանի, Տրց. Յակոբ Գրիգորեանի, Տրց. Նարեկ Աբրահամեանի, Տրց. Սեդրակ Դաւթեանի, Տրց. Բենիկ Յովհաննիսեանի եւ Տրց. Յովհաննէս Փահլէւանեանի: Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը կիսասարկաւագութեան աստիճան շնորհեց բարեշնորհ Տիրացուներուն:

Յաջորդ օր, 22 Յուլիս, Ծաբաթ, Տապանակի տօնին, ի ժամ Ս. Պատարագի, Լուսարարապետ՝ Տ. Սեւան Արք. Ղարիպեան որպէս խարտաւիյակ, ընծայեալները առաջնորդեց ձեռնադրիչ Սրբազան Հօր՝ իրեն առընթերակայ ունենալով Տ. Գեղամ Ծ. Վրդ. Չաքարեանն ու Տ. Պարեոժ Ծ. Վրդ. Երէցեանը: Տաս կիսասարկաւագներն ընդունեցին սարկաւագութեան կարգ՝ ձեռամբ Պատրիարք Սրբազան Հօր: Յուզիչ էր պահը, երբ տասն ալ ձեռամբարձ եկեղեցւոյ բեմէն կը դառնային ժողովուրդին, ի նշան աշխարհէ իրենց հրաժարման, մինչ դպիրներ կ'երգէին «Աստուածային եւ երկնաւոր շնորհ» սրտագրաւ շարականը: Նորընծաները անմիջապէս սկսան սպասարկել Ս. Խորհուրդին:

ԱՐԱՄ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ԱՅՅԸ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

Չորեքշաբթի, 9 Օգոստոսին, առաւօտեան ժամը 10:00-ին, Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի նախկին պատգամաւոր, Հայ Ազգային Կոնգրէս խմբակցութեան քարտուղար՝ Տիար Արամ Մանուկեան այցելեց Պատրիարքարան եւ հանդիպում ունեցաւ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր հետ: Հանդիպման ընթացքին Պրն. Ա. Մանուկեան մակագրելով 1990 թ. Օգոստոս 23-ին ընդունուած Հայաստանի Անկախութեան Հռչակագրի կրկնօրինակին վրայ, նուիրեց Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր: Հռչակագրի բնօրինակը կը պահուի Հայաստանի պատմութեան թանգարանին մէջ: Հայաստանի Անկախութեան Հռչակագիրը 1990 թուականին ընթերցած է նոյնինքն պատգամաւոր Արամ Մանուկեան:

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի, 10 Օգոստոսին, Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տանարին մէջ, յետ երեկոյեան ժամերգութեան, Ծայրագոյն Վարդապետական աստիճան տրուեցաւ Յորդանանահայոց Առաջնորդ եւ Պատրիարքական Փոխանորդ՝ Հոգեշնորհ Տ. Աւետիս Վարդապետ Իփրանեանի:

Հայց. Եկեղեցւոյ «վարդապետ»ը սկզբնական ժամանակներէն սկսեալ, միշտ ունեցած է եկեղեցական գլխաւոր առաքելութիւն եւ քարոզելու եւ ուսուցանելու պաշտօն: Եւ անշուշտ, այս առաքելութիւնը շատ լուրջ պարտաւորութիւններ կ'ենթադրէ՝ ուսումնական եւ գիտական, նկարագիր եւ առաքինութիւններ, հաւատքի կրակը դնելով իրենց ուսումին եւ ամբարուած գիտութեան մէջ: Այսպէս ընդունուած է հայ «վարդապետ»ին եկեղեցական տիպարը:

Համաձայն եկեղեցական ծիսական դարաւոր մատեանին, այս կարեւոր պաշտօնը

(«վարդապետական իշխանություն» կամ «վարդապետական աստիճան») շնորհողը «Մեծ Վարդապետ»ն է: Միայն ծայրագոյն վարդապետական աստիճան ունեցող եպիսկոպոս մը կրնայ վարդապետական աստիճան շնորհել ուրիշ վարդապետի մը: Ըստ Մայր Մաշտոցի բուն վարդապետը ծայրագոյն վարդապետն է:

Պատրիարք Սրբազան Հայրը սարկաւազներու եւ հոգեւորականներու թափօրով փոքր ատեանէն «Հրաշափառ» շարականի երգեցողութեամբ առաջնորդուեցաւ դէպի Տանարի Մայր դուռը եւ բազմեցաւ Աթոռին: Ընծայեալը կը ներկայացնէր Սուրբ Աթոռոյս Լուսարարապետ՝ Գերաշնորհ Տ. Սեւան Արքեպիսկոպոս Ղարիպեան:

Արարողութեան մասնակից երկու խարտաւիլակներն էին՝ Հոգեշնորհ Տ. Թեոդորոս Վարդապետ Չաքարեան եւ Հոգեշնորհ Տ. Կորիւն Վարդապետ Բաղդասարեան: Ծարականներու երգեցողութիւնը գլխաւորեց Հոգեշնորհ Տ. Պարետ Ծ. Վարդապետ Երէցեան: Սրբազան Հայրը յատուկ աղօթքներու ընթերցումով տաս նոր աստիճաններ շնորհեց Տ. Աւետիս Վարդապետ Իփրանեանի:

Տուչութենէն յետոյ Պատրիարք Սրբազան Հայրը շնորհաւորելով Տ. Աւետիս Ծ. Վարդապետ Իփրանեանը ականակուռ լանջախաչ մը նուիրեց անոր:

Ս. ՓՐԿՉԻ ԳԵՐԵՉՄԱՆԱՏԱՆ ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ

18 Օգոստոսին, Ամերիկայէն Մեսսէչուսեթս նահանգի Ֆրէյմինկիէմ քաղաքի Սրբոց Թարգմանչաց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ՝ Արժանապատիւ Տ. Գրիգոր Քահանայ Սապունճեան, ընկերակցութեամբ Նիւ Եորքի Սուրբ Ներսէս Ընծայարանի Տեսուչ՝ Արժանապատիւ Տ. Մարտիրոս Քահանայ Չելեանի, Ս. Փրկչայ վանքի Տեսուչ Հոգեշնորհ Տ. Ծնորիք Արեղայ Պալոյեանի, ծխականներով այցելեցին Ս. Փրկչի վանք եւ ապա մաքրեցին Ս. Փրկչի Գերեզմանատան տարածքը եւ լուացին հանգուցեալ Պատրիարքներու գերեզմանաքարերը:

ՏԱՐԵՄՈՒՑ ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

1 Սեպտեմբեր 2017-ին, դպրոցական շրջանի տարեմուտին Սրբոց Թարգմանչաց Վարժարանը ընդունեց 180 աշակերտ-աշակերտուհիներ: Տարեմուտի արարողութիւնը կատարուեցաւ ժամը 8:30-ին, ներկայութեամբ Ս. Աթոռոյս Լուսարարապետ՝ Գերաշնորհ Տ. Սեւան Արք. Ղարիպեանի, Երուսաղէմի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան Պատուոյ Հիւպատոս՝ Պրն. Յովակ Մոմճեանի եւ Միաբանութեան անդամներուն: Վարժարանի Տեսուչ՝ Տ. Նորայր Վարդապետ Գազազեանի բարեգալուստի խօսքերէն յետոյ, Սրբազան Հայրը ողջունեց ներկաները եւ քաջալերեց աշակերտները ուսումնական տարին նոր եռանդով սկսելու, եւ պատուիրեց ջուսահատիլ եւ հպարտութեամբ սորվիլ Հայ լեզուն եւ Հայոց պատմութիւնը: Իր խօսքին մէջ Սրբազան Հայրը շնորհաւորեց նաեւ ուսուցիչները եւ մաղթեց անոնց համբերատար գործունէութիւն: Հանդիսութենէն ետք Լուսարարապետ Սրբազան Հայրը հոգեւոր հայրերու հետ հանդիպում ունեցան Տեսուչ՝ Տ. Նորայր Վարդապետ Գազազեանի հետ Տեսչարանին մէջ:

ԺԱՌԱՆԳԱԲՈՐԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԵՒ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆԻ ՏԱՐԵՄՈՒՑ

4 Սեպտեմբեր 2017-ին, առաւօտեան ժամը 9-ին, կատարուեցաւ Ժառանգաւորաց Վարժարանի եւ Ընծայարանի 174-րդ ուսումնական տարեշրջանի վերաբացումը: Վերամուտի արարողութեան ներկայ էին Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան անդամներն ու ուսուցչական կազմը, գլխաւորութեամբ՝ Ս. Աթոռոյս Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան

Հօր: Ըստ աւանդութեան, ընթերցուեցաւ Աւետարանէն «Սերմնացանի» առակը, ապա Վարժարանի Տեսուչ՝ Հոգեշնորհ Տ. Կորիւն Վարդապետ Բաղդասարեանի բարի գալուստի խօսքերէն ետք, Պատրիարք Սրբազան Հայրը իր հայրական խրատներով քաջալերեց Ժառանգաւոր սաները ու բարի երթ մաղթեց անոնց: Իր խօսքին մէջ Պատրիարք Սրբազան Հայրը ըսաւ. «Ձեզմէ ակնկալուածը, գիրք, գրիչ եւ տետրակ սիրելն է, բայց մանաւանդ Եկեղեցին, որուն ծառայութեան կոչուած էք: Կ'ուզենք որ ըլլաք տիպար եւ մաքուր հայորդիներ, պատրաստ ծառայելու մեր ազգին եւ Եկեղեցիին»:

ԾԱՌԱՏՈՒՆԿ ՓԻԼԻՊՊՈՍԻ ԱՂԲԻՐԻ ՇՐՋԱՓՈՎԿԻՆ ՄԷՋ

6 Սեպտեմբերին վաղ առաւօտեան Սուրբ Աթոռոյս Գահակալ՝ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Ս. Աթոռոյս Կալուածոց Տեսուչ՝ Հոգեշնորհ Տ. Պարեոտ Ծ. Վարդապետ Երեցեանի, այցելեցին Հայոց Փիլիպպոսի Աղբիւր եւ հոն կառուցուած Հայոց Պատրիարքարանի ճամբուն վրայ ձիթենիի ծառեր տնկեցին: Աղբիւրը պիտի ցանկապատուի եւ քանի մը տեղ պիտի զետեղուի Սուրբ Յակոբի քարէ զինանշանը: Յանկապատի դրան բանալին պիտի ըլլայ Հայոց Պատրիարքին մօտ:

Փիլիպպոսի աղբիւրը Երուսաղէմէն գրեթէ ժամ մը հեռաւորութեամբ հարաւային արեւմտեան կողմն է հովտի մը մէջ: Աւանդութեամբ կը կարծուի թէ այս այն ջուրն է, ուր Փիլիպպոս Սարկաւազ, մին եօթը նախասարկաւազներէն, մկրտեց Եթովպիոյ Կանդակայ տիկնոջ ներքինին: Աղբիւրը կը բխի լեռան կողէն, որուն վրայ խորանաձեւ հին շինուածք մը կայ եւ շուրջը հնութեան այլ եւ այլ հետքեր կը տեսնուին, ինչպէս ամբողջ սիւներ եւ անոնց բեկորները: Թերեւս երբեմն եկեղեցի եղած լինի, ինչպէս իւր Արարական անունն եւս կը ցուցնէ. որ կ'ըսուի Էյն-իլ-հանիյէ, այսինքն «աղբիւր խորանի» կամ «աղբիւր շնորհաց»:

Լեռան կողը, ինչպէս դիմացի լեռները, այգիներով ծածկուած են: Աղբիւրին կից այգին եւ նոյն իսկ աղբիւրը Ս. Աթոռին սեփականութիւնն է:

ՊՂԾԵԱԼ ՏԱՃԱՐԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՃԱՐԻ՝ ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

15 Սեպտեմբեր 2017-ին, կէսօրէ ետք ժամը 2-ին, Հոգեշնորհ Տ. Վանիկ Վարդապետ Մանկասարեան, Հոգեշնորհ Տ. Թեոդորոս Վարդապետ Չաքարեան եւ Հոգեշնորհ Տ. Գեորգ Աբեղայ Հայրապետեան, ընկերակցութեամբ՝ Բարշ. Ռաֆիկ Սարկաւազ Ղազարեանի, Բարշ. Նարեկ Սարկաւազ Աբրահամեանի եւ Տիրացու Արտա Տիւշէնի կատարեցին Սբ. Յարութեան Տանարի՝ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ խորաններու «Պղծեալ Տանարի» արարողութիւնը:

«Կանոն Պղծեալ Եկեղեցի Սրբելոյ»ն կը պատկանի Յովհաննէս Մանդակունիի: Այս կանոնի արարողութիւնը մեծ մասով նոյն է նորակառոյց եկեղեցւոյ օժման կանոնի արարողութեան հետ:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՈՔՐԻԿ ԵՐԳԻՉՆԵՐ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ ԱՅՅԸ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

14 Հոկտեմբեր, 2017-ին, առաւօտեան ժամը 11:30-ին, «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» երգչախումբը, հիմնադիր ու զեղարուեստական ղեկավար՝ Պրն. Տիգրան Հէքէքեանի առաջնորդութեամբ այցելեցին Պատրիարքարան եւ հանդիպում ունեցան Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր հետ: Հանդիպման ընթացքին Փոքրիկ երգիչները՝ Պատրիարք Սրբազան Հօր ներկայութեան, կատարեցին «Կիլիկիա» երգը:

«Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» երգչախումբը հիմնադրուած է 1992 թուականի Նոյեմբեր 6-ին: «Եվրոպայի մշակոյթի դեսպան» տիտղոսակիր մանկապատանեկան երգչախումբը միջազգային բազմաթիւ մրցոյթներու դափնեկիր է: Երգչախումբն իր գոր-

ծունելութիւնը կը ծաւալէ ոչ միայն Հայաստանի այլև Սփիւռքի մէջ՝ մասնակցելով միջազգային տարբեր փառատօններու, մեծ նշանակութիւն ունեցող պետական ծրագիրներու եւ բարեգործական համերգներու: Երգչախումբը Երգչախմբային Արուեստի Համաշխարհային ֆետերացիայի կողմէ ճանչցուած է աշխարհի լաւագոյն երգչախումբներէն մին:

ԿԱՐՏԻՆԱԼ ԼԵՈՆԱՐՏՕ ՍԱՆՏՐԻԻ ԱՅՅԸ ՊԱՏՐԻԱՐԶԱՐԱՆ

19 Հոկտեմբերին, Վատիկանի Արեւելեան Ուղղափառ Եկեղեցիներու բաժնի պատասխանատու՝ Կարտինալ Լեոնարտօ Սանտրի այցելեց Պատրիարքարան եւ հանդիպում ունեցաւ Սուրբ Աթոռոյս Գահակալ՝ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր հետ:

Կարտինալ Սանտրի Երուսաղէմ ժամանած էր Ֆրանչիսկեաններու Սուրբ Երկրին մէջ հաստատման 800-ամեայ յոբելիական տօնակատարութիւններուն մասնակցելու ուրախ առիթով:

Ս. ՓՐԿԶԻ ՄԱՏՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԱՒԱԶԱՆԻ ՕԾՈՒՄ

Ըարաթ, 28 Հոկտեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 2:45-ին, Սուրբ Աթոռոյս Գահակալ՝

Ամենապատիւ Տ. Նուրհան Արքեպիսկոպոս Մանուկեան Պատրիարք Սրբազան Հօր գլխաւորութեամբ՝ Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը, Ժառանգաւոր սաներ, սաղիմահայեր եւ Սուրբ Փրկչի մատրան բարերաներ՝ բարապաններու եւ ՀՅՄ-ի երիտասարդներու առաջնորդութեամբ մեկնեցին Սուրբ Փրկչի վանք: Պատրիարք Սրբազան Հօր եւ առընթերակայ Հայր Սուրբերու զգեստաւորուելէն ետք՝ պահպանելով անցեալի սովորութիւնը, մատրան դրան առջեւ կատարուեցաւ Դռնբացէքի արարողութիւն: «Չողորմութեան քո գոլուն բաց մեզ Տէր» շարականի երգեցողութեամբ Պատրիարք Սրբազան Հայրը եւ Միաբանութիւնն ու ժողովուրդը մուտք գործեցին մատուրէն ներս: Այս ձեռամբ՝ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր, օծուեցան մատրան սրբապատկերներն ու Մկրտութեան աւազանը:

Մատուռը նորոգուած է Տիար Սամուէլ Կարապետեանի արդեամբք եւ ծախիւք: Աւագ խորանի նուիրատուներն են՝ Տիարք Ալեքսեյ Ազարեան, Կարէն Վանեցեան, Վաղինակ Մինասեան, Վլատիմիր Զարգարեան, Արսէն Աթաջանեան: Մկրտութեան աւազանի նուիրատուներն են՝ Տիարք Լեւոն Գէորգեան, Նարեկ Պատիրեան եւ Միսաք Բայասանեան: Միսաք Բայասանեան նուիրած է նաեւ Խորանի Արծաթեայ խաչ եւ Մեռոնաթափ Աղաւնի մը: Իսկ մատրան խորանի վարագոյրը նուէր է Մոսկուայի հաւատացեալ քոյրերու կողմէ:

Սուրբ Փրկչի մեր վանքին մէջ կը գտնուի Քրիստոսի երկրորդ բանտը: Մատուռը շատ հին է, բայց սիրուն տեսք մը ունի: Աւագ խորանին վրայ դրուած է Յիսուսի Գերեզմանին կափարիչ վեմը գոր հրեշտակը շրջեց ու վրան նստաւ: Բոլոր քրիստոնէայ ազգերը այս վեմին վաւերականութիւնը կ'ընդունին եւ երկիւղով ու հաւատով կը մօտենան անոր ուխտ ու երկրպագութիւն ընելու: Դ. դարուն, Կայիափայ Քահանայապետին տան աւերակներուն մէջէն գտնուած է այն սիւնը որուն վրայ Քահանայապետին ծառաները կապեցին Յիսուսի եւ ձաղեցին: Պարսից հալածանքներու ժամանակ այս սրբավայրը քանդուելով, սիւնը երկու մասերու բաժնուած է որուն կէտը միայն կը գտնուի այս եկեղեցիին մէջ: Քրիստոնէական այս նշանաւոր սրբավայրը շատ կանուխ ժամանակներէ ի վեր Ս. Երկրին մէջ Հայոց սեփականութիւնը եղած է:

Թող Աստուած օրհնէ եւ պահպանէ Սուրբ Փրկչի մատրան բոլոր նուիրատուներուն եւ բարերաններուն եւ անոնց բոլոր բարի գործերը յաջողութեամբ պսակէ:

Յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի:

Ս. ՓՐԿՉԻ ՄԱՏՐԱՆ ԱԲԱԳ ԽՈՐԱՆԻ, ԴՐԱՆ ԵՒ ՍԻԲԵՐՈՒՒ ՕԾՈՒՄ

Կիրակի, 29 Հոկտեմբերին, Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր գլխաւորութեամբ՝ Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը, Ժառանգաւոր սաներ, սաղիմահայեր եւ Սուրբ Փրկչի մատրան բարերաներ՝ բարապաններու ուղեկցութեամբ մեկնեցին Սուրբ Փրկչի վանք, ուր Պատրիարք Սրբազան Հօր ձեռամբ օծուեցաւ Ս. Փրկչի մատրան դուռը, բեմը, Խորանը եւ չորս պատերը: Օծման արարողութենէ ետք կատարուեցաւ Անդաստան եւ ապա մատուցուեցաւ Սուրբ Պատարագ: Ժամարարն էր Հոգեշնորհ Տ. Տիրան Արեղայ Յակոբեան: Պատարագի ընթացքին Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայր իր քարոզին մէջ շնորհակալութիւն յայտնելով մատրան բարերարներուն՝ ըսաւ. «Գոհությիւն եւ փա՛նք անսահման, որ Երկրնաւոր Տէրը կարեւորութիւնը ընծայեց հաւատքի այս տունը անգամ մը եւս դարձնելու «Տուն Աղօթքի», որուն համար երախտապարտ է Սուրբ Աթոռոյս Միաբանութիւնը Մոսկուաքնակ՝ Տիար Սամուէլ Կարապետեան բարերարին, որ միաժամանակ նորոգել տուած է Բեթղեհեմի վանքի եկեղեցին ու միաբաններու բնակարանները, ի բոլոր սրտէ կ'աղօթենք Տիար Կարապետեանի եւ անոր ընտանեկան պարագաներու բարօրութեան եւ գործոց յաջողութեան համար: Այս առթիւ նաեւ յատուկ շնորհակալութիւն կը յայտնենք փայտեայ նոր խորանի նուիրատուներ՝ Տիարք Ալեքսեյ Ազարեանի, Կարէն Վանէցեանի, Վաղինակ Մինասեանի, Արսէն Աթաջանեանի եւ Վրասիմիր Զարգարեանի, ինչպէս նաեւ Մկրտոյթեան Աւագանի նուիրատուներուն՝ Տիարք Լեւոն Գէորգեանի, Նարեկ Պատիրեանի եւ Միսաք Բարսասանեանի: Թող օրինեալ ըլլայ կամբքը Ամենակալ Աստուծոյ որ մեզ արժանացուց այս պատմական օրունան, ծառայելու Իրեն եւ սպասարկելու Իր Տան»:

ԿԱՐՏԻՆԱԼ ԿՈՒՐՏ ՔՈՒՏԻ ԱՅՅԸ ՊԱՏՐԻԱՐԷԱՐԱՆ

4 Նոյեմբերին, երեկոյեան ժամը 4-ին, Պատրիարքարանի մէջ Նորին Ամենապատուութիւն՝ Տ. Նուրիան Արքեպիսկոպոս Մանուկեան Պատրիարք Սրբազան Հայրն ընդունեց Զրիստոնէական Միասնութեան Պապական խորհուրդի նախագահ՝ Կարտինալ Կուրտ Քոխին: Հանդիպման ընթացքին Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայր բարձր գնահատեց Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան եւ Կաթողիկ եկեղեցիներու միջեւ եղած եղբայրական յարաբերութիւններն ու համագործակցութեան ոգին: Կարտինալ Քոխ շնորհակալութիւն յայտնելով Պատրիարք Սրբազան Հօր, ուրախութեամբ յայնտեց, թէ իր համար մեծ պատիւ է գտնուիլ Հայոց Պատրիարքարանի կամարներուն տակ, ազգի մը Պատրիարքարանէն ներս, որ առաջինն ընդունած է Զրիստոնէութիւնը որպէս պետական կրօնք, որն ունի քրիստոնէական խոր արմատներ, հարուստ մշակոյթ եւ հակառակ բազմաթիւ արհաւիրքներուն մինչեւ այսօր անսասան պահպանած է քրիստոնէական իր արժէքները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐ ՏԻԱՐ ԷՏՈՒԱՐԴ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆԻ ԱՅՅԸ ՊԱՏՐԻԱՐԷԱՐԱՆ

6 Նոյեմբեր, 2017-ին, պաշտօնական այցով Իսրայէլ կը գտնուէր ՀՀ Արտաքին Գործոց Նախարար՝ Պրն. Էտուարդ Նալպանտեան: Երեկոյեան Պրն. Նալպանտեան ընկերակցութեամբ Իսրայէլի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան՝ Պրն. Արմէն Մելքոնեանի այցելեցին Պատրիարքարան եւ հանդիպում ունեցան Սուրբ Աթոռոյս Գահակալ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր հետ:

Պրն. Է. Նալպանտեանի այցը Իսրայէլ խորհրդանշական էր, քանի որ անիկա տեղի ունցեալ երկու երկիրներու միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման 25-ամեայ յոբելինական տարուայ ընթացքին: Անիկա լաւ հնարաւորութիւն էր անցեալ ճա-

նապարհը գնահատելու եւ յարաբերութիւններու զարգացման ուղղութեամբ նոր քայլեր ձեռնարկելու համար:

Այցի ընթացքին, Պրն. Նալպանտեան Իսրայէլի Վարչապետ Պրն. Պէնիամին Նաթանեահուի հետ հանդիպման ընթացքին հանգամանակից քննարկեցին հայ-իսրայէլական երկկողմ օրակարգի հարցերը՝ միջազգային կառոյցներէն ներս համագործակցութեան շուրջ: Քննարկուեցան նաեւ երկկողմ առեւտրատնտեսական կապերու աշխուժացման, գործարար կապերու խթանման, իրաւապայմանագրային դաշտի ընդլայնման եւ միջազգային կառուցներէն ներս փոխյարաբերութեանց սերտացման, տեղեկատուութեան, գիտութեան եւ կրթութեան, զբօսաշրջութեան, գիւղատնտեսութեան բնագաւառներու համատեղ ծրագիրներու իրականացման հնարաւորութիւններու մասին հարցեր: Անդրադարձ եղաւ նաեւ Երուսաղէմի մէջ հայկական հարուստ պատմամշակութային ժառանգութեան:

«ԱՐՏՈՅՏՆԵՐՈՒ ԱԳԱՐԱԿԸ» ԳՐՔԻ ՀԵՂԻՆԱԿ ՏԻԿ. ԱՆՏՈՆԻԱ ԱՐԱՍԼԱՆԻ ԱՅՅԸ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

7 Նոյեմբեր, 2017-ին, Պատրիարքարան այցելեց եւ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր հետ հանդիպում ունեցաւ «Արտոյտներու ագարակը» (իտալերէն՝ «La masseria delle allodole») գրքի հեղինակ՝ Տիկ. Անտոնիա Արսլան: Հանդիպման աւարտին Տիկ. Արսլան Պատրիարք Սրբազան Հօր նուիրեց իր հեղինակած «Արտոյտներու ագարակը» գիրքը:

Գրող Անտոնիա Արսլան հայկական ծագում ունի: Անոր մեծ հայրը ժամանակին մականունը «Արսալեան»էն փոխած է «Արսլան»ի: Ընտանիքի յիշողութիւններու հիման վրայ, ան կը գրէ «Արտոյտներու ագարակը» վերնագրով պատմական վէպ մը, որ կը պատմէ Հայոց ցեղասպանութեան ժամանակ Թուրքիոյ մէջ գտնուող հայկական ընտանիքի մը ողբերգութեան մասին: Այս գիրքով ան փորձած է ցոյց տալ ողջ հայ ազգի ողբերգութիւնը, 1915-ին վերապրած ցեղասպանութիւնը: Գիրքն արժանացած է 15 գրական մրցանակներու, թարգմանուած է 20 լեզուներու եւ շատ անգամներ վերահրատարակուած է: Միայն Իտալիոյ մէջ այն հրատարակուած է ութ անգամ: 2007-ին Տաւիանի եղբայրներու կողմէ գիրքի հիման վրայ «Արտոյտների ագարակը» վերնագրով շարժապատկեր մը նկարահանուած է:

ԿԻՒՊԷՆԿԵԱՆ ՄԱՏՆԱԳՎԱՐԱՆԻ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՄԻԶԵՒ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ, ՓՈՒՆԸՄԲՈՒՄԱՆ ՅՈՒՇԱԳԻՐ-ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՄ

9 Նոյեմբեր, 2017-ին, Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան Կիւլպէնկեան Մատենադարանի եւ Հայաստանի Ազգային Գրադարանի միջեւ ստորագրուեցաւ համագործակցութեան, փոխըմբռնման յուշակիր-պայմանագիր: Համագործակցութեան յուշագիր-պայմանագրի ստորագրման նպատակով Սուրբ Երկիր հրաւիրուած էր Հայաստանի Ազգային Գրադարանի Տնօրէն՝ Պրն. Տիգրան Զարգարեան: Յուշագիր-պայմանագրի ստորագրման արարողութեան ներկայ էին նաեւ Տնօրէն Ժողովի ատենապետ՝ Հոգեշնորհ Տ. Մամուէլ Ծ. Վրդ. Աղոյեան եւ Պատրիարք Սրբազան Հօր Գաւազանակիր եւ անձնական քարտուղար՝ Հոգեշնորհ Տ. Ներսէս Արդ. Արոյեան:

Յառաջիկային համագործակցութեան ընթացքին կ'իրականացուի Սիոն ամսագրի բողոքներու եւ Մայր Յուցակ Ձեռագրացի 11 հատորներու թուայնացում, գիրքերու թուային պատճեններու փախանցումներ եւ աշխատակիցներու փոխայցեր:

ՆԵՐՍԵՀ ԱԲԵՂԱՅ ԱՆՈՅԵԱՆ